

Dohovor proti dopingu Rady Európy (T-DO)

Svetová antidopingová agentúra (WADA)

Svetový antidopingový kódex

ZOZNAM

ZAKÁZANÝCH LÁTOK A METÓD 2012

MEDZINÁRODNÁ NORMA

Oficiálny text *Zoznamu zakázaných látok a metód* aktualizuje Svetová antidopingová agentúra (WADA) a je publikovaný v angličtine a francúzštine. V prípade akéhokoľvek rozporu medzi anglickou a francúzskou verziou bude určujúca anglická verzia.

V prípade akýchkoľvek nezrovnalostí medzi oficiálnym textom a slovenskou verziou je rozhodujúce anglické znenie.

Tento zoznam je platný s účinnosťou od 1. januára 2012.

ZOZNAM ZAKÁZANÝCH LÁTKO A METÓD 2012 SVETOVÝ ANTIDOPINGOVÝ KÓDEX

Platný od 1. januára 2012

V súlade s článkom 4.2.2 Svetového antidopingového kódexu sú všetky *Zakázané látky* považované za „Špecifické látky“ okrem látok zo skupín S1, S2, S4.4, S4.5, S6.a a *Zakázaných metód* M1, M2 a M3.

TRVALO ZAKÁZANÉ LÁTKY A METÓDY (POČAS SÚŤAŽE AJ MIMO SÚŤAŽE)

ZAKÁZANÉ LÁTKY

S0. NEZAVEDENÉ LÁTKY

Všetky farmakologické látky, ktoré nie sú zaradené do žiadnej z nasledujúcich skupín Zoznamu zakázaných látok a metód a ktoré nie sú aktuálne schválené žiadnym vládny m regulačným orgánom pre liečebné použitie u ľudí (napr. látky v predklinickom alebo klinickom alebo prerušenom skúšaní, deriváty syntetických drog (designer drug), veterinárne lieky) sú zakázané po celý čas.

S1. ANABOLICKÉ LÁTKY

Anabolické látky sú zakázané.

1. Androgénne anabolické steroidy (AAS)

a. Exogénne* AAS, zahrňujúce:

1-androsténdiol (5 α -androst-1-én-3 β ,17 β -diol); **1-androsténdión** (5 α -androst-1-én-3,17-dión); **bolandiol** (estr-4-én-3 β ,17 β -diol); **bolasterón**; **boldenón**; **boldión** (androsta-1,4-dién-3,17-dión); **danazol** (17 α -etylnyl-17 β -hydroxyandrost-4-éno[2,3-d]isoxazol); **dehydrochlormetyltestosterón** (4-chloro-17 β -hydroxy-17 α -metylandrosta-1,4-dién-3-ón); **desoxymetyltestosterón** (17 α -metyl-5 α -androst-2-én-17 β -ol); **drostanolón**; **etylestrenol** (19-nor-17 α -pregn-4-én-17-ol); **fluoxymesterón**; **formebolón**; **furazabol** (17 β -hydroxy-17 α -metyl-5 α -androstano[2,3-c]-furazán); **gestrinón**; **4-hydroxytestosterón** (4,17 β -dihydroxyandrost-4-én-3-ón); **kalusterón**; **klostebol**, **mestanolón**; **mesterolón**; **metandienón** (17 β -hydroxy-17 α -metylandrosta-1,4-dién-3-ón); **metandriol**; **metasterón** (2 α ,17 α -dimetyl-5 α -androstán-3-ón-17 β -ol); **metenolón**; **metyldienolón** (17 β -hydroxy-17 α -metylestra-4,9-dién-3-ón); **metyl-1-testosterón** (17 β -hydroxy-17 α -metyl-5 α -androst-1-én-3-ón); **metylnortestosterón** (17 β -hydroxy-17 α -metylestr-4-én-3-ón); **metribolón** (metyltriolenolón, 17 β -hydroxy-17 α -metylestra-4,9,11-trién-3-ón); **metyltestosterón**; **mibolerón**; **nandrolón**; **19-norandrosténdión** (estr-4-én-3,17-

dión); **norboletón**; **norklostebol**; **noretandrolón**; **oxabolón**; **oxandrolón**; **oxymesterón**; **oxymetolón**; **prostanazol** (17 β -hydroxy-5 α -androstano[3,2-c]pyrazol); **quinbolón**; **stanozolol**; **stenbolón**; **1-testosterón** (17 β -hydroxy-5 α -androst-1-én-3-ón); **tetrahydrogestrinón** (18 α -homo-pregna-4,9,11-trién-17 β -ol-3-ón); **trenbolón**; a iné látky s obdobnou chemickou štruktúrou alebo obdobnými biologickými účinkami.

b. Endogénne** AAS, pokiaľ sú podané exogénne:

androsténediol (androst-5-én-3 β ,17 β -diol); **androsténdión** (androst-4-én-3,17-dión); **dihydrotestosterón** (17 β -hydroxy-5 α -androstán-3-ón); **prasterón** (dehydroepiandrosterón, DHEA); **testosterón** a ich metabolity a izoméry zahrňujúce, ale nie s obmedzením len na ne:

5 α -androstán-3 α ,17 α -diol; **5 α -androstán-3 α ,17 β -diol**; **5 α -androstán-3 β ,17 α -diol**; **5 α -androstán-3 β ,17 β -diol**; **androst-4-én-3 α ,17 α -diol**; **androst-4-én-3 α ,17 β -diol**; **androst-4-én-3 β ,17 α -diol**; **androst-5-én-3 α ,17 α -diol**; **androst-5-én-3 α ,17 β -diol**; **androst-5-én-3 β ,17 α -diol**; **4-androsténediol** (androst-4-én-3 β ,17 β -diol); **5-androsténdión** (androst-5-én-3,17-dión); **epi-dihydrotestosterón**; **epitestosterón**; **3 α -hydroxy-5 α -androstán-17-ón**; **3 β -hydroxy-5 α -androstán-17-ón**; **7 α -hydroxy-DHEA**; **7 β -hydroxy-DHEA**; **7-keto-DHEA**; **19-norandrosterón**; **19-noretiocholanolón**.

2. Iné anabolické látky sú najmä:

klenbuterol, **selektívne modulátory androgénových receptorov (SARMs)**, **tibolón**, **zeranol**, **zilpaterol**.

Pre účely tejto časti (skupina S1):

*“*exogénny*” sa vzťahuje na látku, ktorú *ľudský organizmus nedokáže produkovať prirodzeným spôsobom*.

**“*endogénny*” sa vzťahuje na látku, ktorú *ľudský organizmus dokáže produkovať prirodzeným spôsobom*.

S2. PEPTIDOVÉ HORMÓNY, RASTOVÉ FAKTORY A PRÍBUZNÉ LÁTKY

Zakázané sú nasledujúce látky a ich uvoľňujúce faktory:

1. **Látky stimulujúce erytropoézu** [napr. **erythropoetín (EPO)**, **darbepoetín (dEPO)**, **stabilizátory hypoxiou indukovateľných faktorov (HIF)**, **metoxypolyetylénglykol-epoetín beta (CERA)**, **peginesatide (hematid)**];
2. **Choriogonadotropín (CG)** a **luteinizačný hormón (LH)** u mužov;
3. **Inzulíny**;
4. **Kortikotropíny**;

5. **Rastový hormón (GH), inzulínu podobný rastový faktor 1 (IGF-1), mechano rastové faktory (MGFs); rastový faktor odvodený od krvných doštičiek (PDGF), fibroblastové rastové faktory (FGFs), vaskulárno-endoteliárny rastový faktor (VEGF) a hepatocytový rastový faktor (HGF)**, rovnako aj akékoľvek iné rastové faktory ovplyvňujúce syntézu/degradáciu bielkovín svalov, šliach a väziva, vaskularizáciu, využitie energie, regeneratívnu kapacitu alebo ovplyvňujúce typ svalových vlákien;

a ďalšie látky s obdobnou chemickou štruktúrou alebo obdobnými biologickými účinkami.

S3. BETA-2 AGONISTY

Všetky beta-2 agonisty (vrátane ich oboch prípadných optických izomérov) sú zakázané okrem salbutamolu (maximálne 1600 mikrogramov za 24 hodín), formoterolu (maximálne 36 mikrogramov za 24 hodín) a salmeterolu, ak sa podávajú v inhalačnej forme v súlade s liečebným režimom odporučeným výrobcami.

Prítomnosť salbutamolu v moči v koncentrácii vyššej ako 1000ng/ml alebo formoterolu v koncentrácii vyššej ako 30 ng/ml nebude považovaná za zamýšľané terapeutické použitie, ale bude považovaná za nepriaznivý analytický nález, pokiaľ športovec nepreukáže riadeným farmakokinetickým sledovaním, že abnormálny výsledok bol spôsobený inhalačným použitím terapeutickej dávky do maximálneho množstva uvedeného vyššie.

S4. HORMONÁLNE A METABOLICKÉ MODULÁTORY

Nasledujúce látky sú zakázané:

1. **Inhibítory aromatázy** zahrňujúce, ale nie s obmedzením len na ne: **aminoglutetimid; anastrozol; androsta-1,4,6-trién-3-17-dión (androstatriéndión); 4-androstén-3,6,17-trión (6-oxo) ; exemestán, formestán; letrozol; testolaktón.**
2. **Selektívne modulátory estrogénových receptorov (SERMs)** zahrňujúce, ale nie s obmedzením len na ne: **raloxifén, tamoxifén, toremifén.**
3. **Iné antiestrogénne látky** zahrňujúce, ale nie s obmedzením len na ne: **cyklofenil, fulvestrant, klomifén.**
4. **Látky modifikujúce funkcie myostatínu** zahrňujúce, ale nie s obmedzením len na ne: **inhibítory miostatínu.**

5. **Metabolické modulátory: agonisty receptora delta (PPAR δ) aktivované peroxizomovým proliferátorom** [*Peroxisome Proliferator Activated Receptor δ (PPAR δ) agonists*] (napr.: GW 1516), **agonisty PPAR δ -AMP-aktivovanej proteínkinázovej osi (AMPK)** [*PPAR δ -AMP-activated protein kinase (AMPK) axis agonists*] (napr.: AICAR).

S5. DIURETIKÁ A INÉ MASKOVACIE LÁTKY

Maskovacie látky sú zakázané. Zahŕňajú:

diuretiká, dezmpresín, expandéry plazmy (napr.: **glycerol**; intravenózne podanie **albumínu, dextránu, hydroxyetylškrobu a manitolu**), **probenecid** a iné látky s obdobnými biologickými účinkami. Lokálna aplikácia felypresínu v zubárskej anestéze nie je zakázaná.

Diuretiká zahŕňajú:

acetazolamid, amilorid, bumetanid, furosemid, chlortalidón, indapamid, kanrenón, kyselina etakrynová, metolazón, spironolaktón, tiazidy (napr.: **bendroflumetiazid, hydrochlorotiazid, chlorotiazid**), **triamterén**, a iné látky s obdobnou chemickou štruktúrou alebo obdobnými biologickými účinkami (okrem drosperinónu, pamabrómu, dorzolamidu pri lokálnom podaní a brinzolamidu, ktoré nie sú zakázané).

Použitie akéhokoľvek množstva látky, ktorá zohľadňuje prahovú hodnotu (napr. formoterol, salbutamol, morfín, katín, efedrín, metylefedrín a pseudoefedrín), *počas súťaže* alebo *mimo súťaže* (podľa ich zaradenia) súčasne s diuretikom alebo inou maskovacou látkou vyžaduje doručenie osobitej therapeutickej výnimky pre túto substanciu, okrem therapeutickej výnimky udelennej pre diuretikum alebo maskovaciú látku.

ZAKÁZANÉ METÓDY

M1 . ZVYŠOVANIE PRENOSU KYSLÍKA

Zakázané je:

1. Krvný doping vrátane použitia vlastnej (autológnej), homológnej alebo heterológnej krvi alebo produktov červených krviniek a im podobných produktov akéhokoľvek pôvodu.
2. Umelé zvyšovanie pľúcneho prestupu, prenosu alebo prísunu kyslíka zahrňujúce, ale nie s obmedzením len na ne: perfluorované chemikálie, efaproxiral (RSR13), modifikované hemoglobínové prípravky (napr.: náhrady krvi na báze hemoglobínu, mikrokapsulové hemoglobínové produkty). Kyslík nie je zakázaný.

M2. CHEMICKÁ A FYZIKÁLNA MANIPULÁCIA

Zakázané je:

1. *Falšovanie* alebo *pokus o falšovanie* za účelom porušiť integritu a platnosť vzoriek odobratých pri *dopingových kontrolách* , patrí sem, ale nie s obmedzením len na ne: zámena a/alebo znehodnotenie moču (napr.: proteináza).
2. Intravenózne infúzie a/alebo injekcie v objeme viac ako 50 ml počas šiestich hodín okrem tých, ktoré boli podané legitímne v priebehu hospitalizácie alebo počas klinických vyšetrení.
3. Postupné odobratie, manipulácia a opätovné podanie akéhokoľvek množstva plnej krvi do krvného riečišťa.

M3. GÉNOVÝ DOPING

Z dôvodu možnosti zvýšenia športového výkonu je zakázané:

1. Transfer nukleových kyselín alebo úsekov nukleových kyselín,
2. Použitie normálnych alebo geneticky modifikovaných buniek.

LÁTKY A METÓDY ZAKÁZANÉ POČAS SÚŤAŽE

Okrem už uvedených skupín S0 až S5 a M1 až M3 sú nasledujúce skupiny zakázané počas súťaže:

ZAKÁZANÉ LÁTKY

S6. STIMULANCIA

Všetky stimulancia (vrátane oboch ich prípadných optických izomérov) sú zakázané s výnimkou derivátov imidazolu na vonkajšie použitie a stimulancií obsiahnutých v Monitorovacom programe na rok 2012*.

Stimulancia zahŕňajú:

a: Nešpecifické stimulancia:

adrafinil; amfepramón; amifenazol; amfetamín; amfetaminil; benfluorex; benzfetamín; benzylpiperazín; bromantán; dimetylamfetamín; etilamfetamín; famprofazón; fendimetrazín; fenetylín; fenfluramín; fenkamín; fenmetrazín; fenproporex; fentermín; 4-fenylpiracetam (karfedón); furfenorex; klobenzorex; kokaín; kropropamid; krotetamid; mefenorex; mefentermín; metamfetamín(*d*-); metyléndioxyamfetamín; metyléndioxymetamfetamín; mezokarb; modafinil; norfenfluramín; p-metylamfetamín; prenylamín; prolintán.

Stimulancium výslovne nevyjadrené v tomto odstavci sa považuje za špecifickú látku.

b: Špecifické stimulancia (príklady):

adrenalín; efedrín****; etamiván; etilefrín; fenbutrazát; fenkamfamín; fenprometamín; heptaminol; isometheptén; katín***; levmetamfetamín; meklofenoxát; metylefedrín****; metylfenidát; metylhexenamín (dimetylpentylamín); niketamid; norfenefrín; oktopamín; oxilofrín; parahydroxyamfetamín; pemolín; pentetrazol; propylhexedrín; pseudoefedrín*****; selegilín; sibutramín; strychnín; tuaminoheptán a iné látky s obdobnou chemickou štruktúrou alebo obdobnými biologickými účinkami.**

Na účely tejto časti (skupina S6):

- * Nasledovné látky zahrnuté do Monitorovacieho programu 2012 (bupropión, fenylefrín, fenylpropanolamín, kofeín, nikotín, pipradol, synefrín) sa nepovažujú za **zakázané látky**.
- ** Lokálne podanie (napr. nosné, očné) **adrenalínu** alebo podanie s lokálnymi anestetikami nie je zakázané.
- *** **Katín** je zakázaný, ak je jeho koncentrácia v moči vyššia ako 5 mikrogramov na mililiter.
- **** **Efedrín** aj **metylefedrín** sú zakázané, ak koncentrácia niektorého z nich v moči je vyššia ako 10 mikrogramov na mililiter.
- ***** **Pseudoefedrín** je zakázaný, ak jeho koncentrácia v moči je vyššia ako 150 mikrogramov na mililiter.

S7. NARKOTIKÁ

Nasledujúce látky sú zakázané:

buprenorfín, dextromoramid, diamorfín (heroín), fentanyl a jeho deriváty, hydromorfón, metadón, morfín, oxykodón, oxymorfón, pentazocín, petidín.

S8. KANABINOIDY

Prírodný (napr. kanabis, hašiš, marihuana) alebo syntetický delta 9-tetrahydrokanabinol (THC) a kanabinomimetiká [napr. „Spice“ (obsahujúce JWH018, JWH073), HU-210] sú zakázané.

S9. GLUKOKORTIKOSTEROIDY

Všetky glukokortikosteroidy aplikované orálne (požitím), rektálne (do konečníka), intravenózne (vnútrožilovo) alebo intramuskulárne (vnútro svalovo) sú zakázané.

LÁTKY ZAKÁZANÉ V URČITÝCH ŠPORTOCH

P1. ALKOHOL

Alkohol (etanol) je zakázaný len *počas súťaže* v nasledujúcich športoch. Detekcia sa bude vykonávať dychovou a/alebo krvnou skúškou. Prahová hodnota porušenia dopingového pravidla (hematologická hodnota) je 0,10 g/l.

- Automobilový šport (FIA)
- Karate (WKF)
- Letecké športy (FAI)
- Lukostreľba (FITA)
- Motocyklový šport (FIM)
- Vodný motorizmus (UIM)

P2. BETA-BLOKÁTORY

Pokiaľ nie je stanovené inak, beta-blokátory sú zakázané len *počas súťaže* v nasledujúcich športoch:

- Automobilový šport (FIA)
- Biliard (všetky disciplíny) (WCBS)
- Bowling na 9 a 10 kolkov (FIQ)
- Bridž (FMB)
- Golf (IGF)
- Letecké športy (FAI)
- Lukostreľba (FITA, IPC) (taktiež zakázané *mimo súťaže*)
- Lyžovanie/Snowboard (FIS) skoky na lyžiach,
akrobatické lyžovanie voľný štýl/U-rampa
snowboard U-rampa/ big air)
- Boules (pétanque, lawn bowls) (CMSB)
- Strelba (ISSF, IPC) (zakázané tiež *mimo súťaže*)
- Šípky (WDF)
- Vodný motorizmus (UIM)

Beta-blokátory zahrňujú, ale nie s obmedzením len na ne, nasledovné látky:

acebutolol, alprenolol, atenolol, betaxolol, bisoprolol, bunolol, celiprolol, esmolol, karteolol, karvedilol, labetalol, levobunolol, metipranolol, metoprolol, nadolol, oxprenolol, pindolol, propranolol, sotalol, timolol.